

придобива нов смисъл, става свидетел на страданията и революционния устрем на българския народ между двете световни войни. Хрелков е един от първите поети, които пишат за подема и погрома на Септемврийското въстание през 1923 г. Политическата обстановка го принуждава да емигрира през 1925 г. в Югославия, после в Австрия и Франция. Завръща се през 1928 г., болен от туберкулоза. Без сигурно препитание, той участва в литературни сбирки и четения, редактира издания, известно време работи като библиотекар в Министерството на народното просвещение. Постепенно здравословното му състояние се влошава и от 1936 г. животът му преминава по санаториуми и болници. В последните години той се заселва в Горна Баня, където се среща и сътрудничи с Елин Пелин и Александър Балабанов.

Умира през 1950 г. в Общинската болница за гръдноболни.

Поетическото наследство, което Николай Хрелков оставя, не е голямо, но има своето незаличимо място в пролетарската лирика на 20-те и 30-те години. След 1944 г. като основни теми в поезията му се явяват социалистическата революция в България и подвигът на борците от близкото и далечното минало. Превежда от руски и френски език творби на А. Пушкин, В. Брюсов, А. Блок, С. Есенин, В. Юго, П. Беранже и др. ◆

Вяра

*Каква ще бъде тук смъртта ми?
Не знам, не искам и да зная:
посред световните измами
един за мен ще бъде края.*

*Но знам, че нявга ще разкрие
небето грейнали покрови
и моя слух ще се опие
от звън на счупени окови.*

(1920)

През решетките на затвора

*Припада здрач. Като кога
съм аз тъй радостен? Живея!
Синият сенки по снега
и във кръвта ми нещо пее.*

*Това е треска. Зная. Знам.
Тъй идва тя и тъй ще мине...
Но в полунощна тишина
и мозъкът от нея стине.*

*Тя става гибелна морã,
която смазва и задушва.
Аз виждам вън, през мраз и мрак,
човешки маси как се люшкат.*

*Какво съм там оставил аз –
и за какво аз жалия толкова?
Сърцето ми пронизва мраз
и се изпълва с ледна болка.*

*Да, гладните се дигат там:
кипят нестихващи борбите...
И аз потъвам във нощта,
и в сивотата на стените.*

(1933)

Райна Кабаиванска

(род. 1934 г.)

**80 години от рождението ѝ.
Оперна певица, един от най-бележитите сопрани през втората половина на ХХ-ти век.**

Родена е в Бургас, но още когато е седемгодишна, семейството се преселва в София. От малка се учи да свири на пиано и да пее. Завършва оперно пеене и пиано в Българската държавна консерватория. Като студентка известно време е член на хора на Софийската опера. През 1958 г. печели стипендия и заминава на специализация в Италия. След участия в по-малки театри в Италия, тя бележи изключителни успехи в изявите си на най-известните световни музикални сцени – „Ла Скала“ в Милано, „Ковънт Гардън“ в Лондон, „Метрополитън опера“ и „Карнеги хол“ в Ню Йорк, „Гранд опера“ в Париж, „Театро

реал“ в Мадрид, „Театро Колон“ в Буенос Айрес, „Щатсопера“ в Хамбург, „Дойчеопера“ в Берлин, „Болшой театър“ в Москва, операта в Токио и др. Незабравими за публиката остават и спектаклите ѝ в Софийската опера. В своята 55-годишна кариера тя се представя с изключително широк репертоар, като само изпълненията ѝ в ролята на Тоска са над 400.

Най-значима е кариерата на Р. Кабаиванска в Италия, където пее във всички големи театри, а нейни партньори са тенори като Пласидо Доминго, Хосе Карерас, Лучано Павароти и други велики изпълнители.

Изкуството на Райна Кабаиванска се характеризира с голяма музикалност и висока певческа култура. Тя е изключителна не само със своя глас, с подчертания си актьорски дар и сценично присъствие. Райна Кабаиванска води майсторски класове в Академия „Киджана“ – Сиена, в Музикалната академия „Веки-Тонели“ в Модена – Италия, както

и в Нов български университет в София, където през 2002 г. учредява Фонд за присъждане на национални и международни стипендии по оперно пеене. Благодарение на него се ражда „Школата Кабаиванска“, която излъчва изпълнители, жънещи успехи в престижни оперни театри, на фестивали и конкурски по цял свят. ◆